

ประมวลการสอน ภาค ๑/๒๕๕๐
วิชา น.๒๕๖ กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจเบื้องต้น

จำนวนหน่วยกิตและ ๓ หน่วยกิต / ๔๘ ชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงบรรยาย

วันเวลาและสถานที่บรรยาย วันพฤหัสบดี เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ห้อง ๓๑๒ ชั้น ๓ คณะ
นิติศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ระยะเวลาบรรยาย ๒๘ พฤษภาคม – ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

การวัดผล สอบปลายภาคครั้งเดียวโดยข้อสอบอัตนัย ๕ ข้อ
(สอบวันศุกร์ที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๐ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.)

ผู้บรรยาย รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทจิรา เอี่ยมมยุรา
อาจารย์ ดร.ชาติชาย เศษฐสุมน

คำอธิบายเนื้อหาวิชา ศึกษาความเป็นมา พื้นฐาน และหลักเกณฑ์ในการที่รัฐเข้าควบคุมทางด้านเศรษฐกิจทั้งในแง่ของการเข้าควบคุมการดำเนินการทางด้านเศรษฐกิจของเอกชน และการที่รัฐเข้าดำเนินการในทางเศรษฐกิจเอง ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่รัฐอาจนำไปใช้ได้ โดยศึกษาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งความเป็นไปได้ที่แก้ปัญหาเหล่านั้น

เอกสารที่แนะนำให้อ่าน

๑ สุรพล นิติไกรพจน์ “ข้อความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ”
วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๓, กันยายน ๒๕๓๔, น.๓๗๑ – ๓๘๕.

๒ บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ “กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจเยอรมัน”, สำนักพิมพ์นิติธรรม พ.ศ.
๒๕๓๘.

๓ กฤษณ์ วสินนท์, “เสรีภาพในการค้าและอุตสาหกรรมในระบบกฎหมายไทย : การจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมโดยฝ่ายนิติ

บัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐”, วารสารกฎหมาย ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗.

๔ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, “ภูมิหลังมาตรา ๕๐ และมาตรา ๙๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐”, วารสารกฎหมาย ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗.

๕ รั้งสรรค์ ณะพรพันธ์ เศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ : บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ (๓ เล่ม), กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๕๕.

๖ จันทจิรา เอี่ยมมยุรา “ข้อความคิดทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ” วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๓ ปี ๒๕๓๑ หน้า ๙๒ – ๑๑๓.

๗ สุรพล นิติไกรพจน์ “ปัญหาทางกฎหมายในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจไทย” วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ หน้า ๑๖๖ – ๒๐๓.

๘ สุรพล นิติไกรพจน์, “องค์การมหาชน : แนวคิด รูปแบบ และวิธีการบริหารงาน” สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ๒๕๕๒.

เค้าโครงการบรรยาย ภาค ๑/๒๕๕๐

ส่วนที่ ๑ ข้อความคิดเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ (รวม ๑๕ ชั่วโมง)

๑) ความหมายและขอบเขตของกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ

- ๑.๑ ความเป็นมาของกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ
- ๑.๒ กฎหมายมหาชนในทางเศรษฐกิจกับกฎหมายเอกชนทางเศรษฐกิจ
- ๑.๓ กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจกับรัฐธรรมนูญ
- ๑.๔ วิชาที่มีความสัมพันธ์กับกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ

๒) ระบบเศรษฐกิจกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ

- ๒.๑ แนวความคิดต่างๆ ทางเศรษฐศาสตร์การเมือง
- ๒.๒ ความคิดต่างๆ ทางเศรษฐศาสตร์การเมืองในรัฐธรรมนูญ
 - ๒.๒.๑ เสรีภาพในการอาชีพ
 - ๒.๒.๒ เสรีภาพในการสมาคมหรือการเข้าหุ้นส่วน
 - เสรีภาพในการอาชีพ
 - หลักความเสมอภาคทั่วไป
 - หลักสังคมนิยม
 - หลักความสมดุลของระบบเศรษฐกิจทั้งหมด
 - ๒.๒.๓ แนวความคิดเกี่ยวกับรัฐสวัสดิการในปัจจุบัน

ส่วนที่ ๒ ลักษณะในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ

๑. การแทรกแซงของรัฐทางเศรษฐกิจ

๑.๑. ขอบเขตในการแทรกแซง

- ๑) การพหุกรรมสิทธิในทรัพย์สินส่วนบุคคล (มาตรา ๔๘, ๔๙)
- ๒) เสรีภาพในการประกอบกิจการ (มาตรา ๕๐)
- ๓) มีการแข่งขันโดยเสรี (มาตรา ๘๓)

๑.๒. หลักเกณฑ์ในการเข้าแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ

- ๑) มีสาเหตุที่ต้องเข้าแทรกแซง
- ๒) ไม่กระทบหลักการในข้อ ๑.๑ (๑) (๒) และ (๓)

๑.๓. ลักษณะในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ

- ๑) การแทรกแซงในลักษณะทั่วไป
- ๒) การแทรกแซงเฉพาะเรื่อง

๑.๔. รูปแบบในการแทรกแซง

๒. วิธีการและเครื่องมือในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจ

๒.๑. วิธีการในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ

- ๑) การวางแผนเศรษฐกิจ
- ๒) การสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจแก่เอกชน
- ๓) การวางหลักเกณฑ์สำหรับการประกอบกิจการบางประเภทหรือบางลักษณะ
- ๔) การห้ามประกอบกิจการบางประเภท
- ๕) การเข้าเป็นผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจเอง

๒.๒. เครื่องมือในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ

- ๑) การวางแผนเศรษฐกิจ
- ๒) บทบัญญัติทางกฎหมาย

๓. ความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

- ๓.๑. ลักษณะและรูปแบบของความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนในทางเศรษฐกิจ
- ๓.๒. การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ภาคเอกชน

๔. การแทรกแซงทางเศรษฐกิจจากภายนอกกับการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ

- ๔.๑. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในทางเศรษฐกิจ
- ๔.๒. European Union (Supra-national International Organization)

ส่วนที่ ๓ กรณีศึกษาเกี่ยวกับการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย (รวม ๑๕ ชั่วโมง)

- ๑) ความเป็นมาของการที่รัฐเข้าประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเอง และพัฒนาการของระบบรัฐวิสาหกิจไทย
 - ๒) สถานภาพ ระบบบริหาร และการจำแนกประเภทรัฐวิสาหกิจไทย
 - ๓) ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่านิยมและการจำแนกรัฐวิสาหกิจ
 - ๔) แนวคิดและพัฒนาการของกระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจไทย
 - ๕) พ.ร.บ. ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ กับปัญหาการแปรรูปรัฐวิสาหกิจไทย
(เนื้อหาส่วนนี้อาจปรับเปลี่ยนได้ตามปัญหาของสังคมช่วงนั้นๆ)
-